

A *Nyolcágú kereszt* a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kéthetente jelentkező magazinműsora a Mária Rádióban, amiben máltai munkatársak beszélnek az általuk végzett szolgálatról. Lapunkban a rádióban elhangzott beszélgetések szövegei olvashatók szerkesztett formában.

Megjelent: 2020 augusztusában

Nyolcágú kereszt

A majdnem hetven napos műszak

BESZÉLGETÉS AZ ÁPOLÓVAL, AKI KILENC HÉTRE BEKÖLTÖZÖTT AZ ESZTERGOMI IDŐSOTTHONBA

Hekler Melinda
Majoros Árpád

Nagy Tibor, a Szeretetszolgálat esztergomi Idősoththonának ápolója a korona-vírus járvány alatt beköltözött az intézménybe. Nem akarta megkockáztatni, mi történik, ha egyik nap nem tud dolgozni menni. Végül csaknem hetven napot töltött bent, mielőtt hazament volna. Hekler Melinda interjúja.

a munkahelyére?

– A járvány elején két kollégám is felmondott. Szlovákiából járok át, tudtam, hogy ha valamiért egyszer nem tudok átjönni a határon, akkor olyan munkatársaimra fog maradni ez a rengeteg munka, akiknek kis gyerekeik vannak, vagy maguk is idősök. Szerettem volna magamra vállalni ezt a terhet, mert nekem nincsenek gyerekeim és nem vagyok veszélyeztetett korban sem. Úgy éreztem, az idősök is kifejezetten igényelték,

hogy itt legyenek velük. Máskor is örülni szoktak, hogy én vagyok az éjszakás, mert jó erőben vagyok, és ez teljes biztonságérzetet ad nekik. Megtenném még egyszer, ha kellene.

– Mit gondolt, mennyi ideig kell majd maradnia?

– Legalább egy jó hónapra számítottam. Megbeszéltük otthon a barát-nőmmel, hogy ide kell költöznöm. Nagyon empátikus ember, szintén egészségügyis, elfogadta, tiszteletben

tartotta a döntésem. A kollégáim között volt, aki két hét után elsírta magát, amikor látta, hogy reggel még mindig itt vagyok. Azt mondta, ő ezt nem bírná. Egy másik nővér folyamatosan hordta nekem a vasárnapi ebédet, a főnöknőm és a főnővér pedig minden nap megkérdezték, hogy érzem magam, tudnak-e valamiben segíteni. Nagyon sokat jelentettek ezek a gesztusok, mert ha az ember magában van, rá tudnak törni nehéz érzések. Néha én is belegondoltam, hogy Úristen, lesz ennek vége valamikor, de nem volt kérdés, hogy végig kitartok.

Folytatás a 3. oldalon

Olyat adjon, amit el is fogadna!

Mit kell végig gondolni, hogy adomány valóban hasznos legyen a rászoruló embereknek?

2. oldal

Az utolsó lángos ára

A táborban nincs sem TV, sem számítógép, hogy a gyerekek ezt az egy hetet a Jóistennek a tenyerén, egymásra figyelve tudják eltölteni.

3. oldal

Mindenki Győrfi Pállal mosott kezét

A gyerekház munkatársainak át kellett térni a videómegosztón található mesékről a saját gyártású videókra.

4. oldal

A szőke hercegnő volt a közjegyző

Zsolt találta otthon, és elnevezte Krasztyákné Tóth Máriának. Nekünk csak Marika. Május óta minden sorsoláson részt vesz.

5. oldal

Rólunk írták

Van hozzá egy póló is. Szerintem nagyon szép, az van ráírva, hogy „Mid van, amit nem kaptál?”

6. oldal

Ha el van tiltva, sírva nézi az edzést

Hogyan nevelik kitartásra, fegyelmre és egymás elfogadására a Máltai Sportegyesület foglalkozásai a nehéz sorsú gyerekeket? Radványi Benedek három településen látogatta meg a labdarúgó-edzéseket.

Radványi Benedek

A labdarúgás közösségformáló ereje a legszegényebb településeken katalizátorként hat, a gyerekek fegyelmhez jutnak, érkezni pontosan kell, a trágár beszéd a pályán mellőzendő. Az ifjú focisták az edzések – és a hétvégi meccsek, bajnokságok – idejére kiszakadnak a telepekre jellemző környezetből, és új mintákat tanulnak. Igaz, az otthonról hozott terhek a pályán is megmutatkoznak – például önbizalomhiány vagy hirtelen harag formájában –,

de sokaknak sikerült már felülkerekedniük ezeken, s olyan is akad, aki magasabb osztályba lépett: Kolompár Márkot a Dunaújváros NBI-es futsalcsapata igazolta le.

Több edző is megállapította: a focival könnyen lehet motiválni, jó példa erre, hogy a monori focicsapat első évében átlagosan egy jegyet javult az általános iskolás gyerekek teljesítménye, mivel csak az jöhetett edzésre, aki megírta a házi feladatot. A sportegyesület megalakulása óta hét év telt el, három településen azt jártuk körbe, mi zajlik most a Máltai SE keretein belül.

„Nem baj, Milán, bravó” – ez az egyik legelső mondat, amit Gyulajon, egy csütörtök délutáni edzésbe csöppenve hallunk. De elsősorban nem az edző, hanem a 12-13 éves gyerekekből álló csapat tagjai biztatják így egymást, szinte mindig, ha valaki hibázik. Aztán a passzolgatós feladatsor leteltével többen is ajánlkoznak: „Szedjük össze a bójákat?”

Folytatás a 7. oldalon

A SPORTEGYESÜLET MEZEI SZÁRADNAK MOSÁS UTÁN A GYULAJI ISKOLA UDVARÁN

Olyat adjon, amit el is fogadna!

AZ ADOMÁNYOZÁS NE LOMTALANÍTÁS LEGYEN

Az adományozás és a lomtalanítás fogalma gyakran összekeveredik, ez különösen megmutatkozott a járvány alatt, amikor a Szeretetszolgálat épületeiben heteken át szünetelt az adományok fogadása. A Miklós utcai központ előtti kukák környékét elborították a használt ruhák, melyeket a zárt ajtók lát-tán sokan egyszerűen a szemetesbe dobtak. Felvetődik a kérdés: milyen értéket szánt a rászorulóknak az, aki ennyire értékeli a saját adományát? A Magyar Máltai Szeretetszolgálat minden segítő szándékú embertől azt kéri: csak olyan adományt hozzon, amit ő maga is elfogadna. A Mária Rádióban sorozat indult az adományozás jó és rossz gyakorlatáról, a korábbi adásokban többek között ifjabb Csonka Pál régióvezető, Rigó Éva korábbi regionális ügyvezető fejtette ki véleményét és a debreceni krízisiroda vezetője mesélt az általuk kialakított gyakorlatról. Összeállításunkban Parák Eszter és Radványi Benedek anyagiból válogattunk.

A Debrecenben működő máltai krí-zisiroda három évtizede fogadja és adja tovább az adományokat a rászorulóknak. Tapasztalataikról Bogdán-né Halász Márta irodavezető beszélt.

Névre szóló dobozba rakják

– Nem tudok olyat mondani, ami-re nincsen szükségünk. Ruhá, cipő, gyógyszer, bármilyen háztartási esz-köz, textiliák, és minden, amire egy háztartásban szükség lehet. Olyan ügyfélkörrel rendelkezünk, hogy ezt mind fel tudjuk használni. Nagyon sok hajléktalan emberünk van, sok családjunk, nyugdíjasok, kisgyermek-esek egyaránt. A fizetembe felírok telefonszámokat és neveket, mert ha olyasmit kapunk, akkor félre tesszük az érintetteknek. Van olyan ügyfe-lünk, akinek például 47-es lába van, ha valaki behoz egy ekkora cipőt, azt félre tesszük, és szólunk az ille-tőnek. Az ilyen igényeket általában már fejből tudjuk. Van például egy szenzációs idős öregúr, akinek a kör-mérete 140-150 centi körül van, neki mindig elteszünk olyan nadrágokat és ingeket, amik jók lehetnek rá. Van is neki egy doboza, rá van írva a neve, és minden kollégánóm tudja, hogy ebbe neki gyűjtünk.

Bogdánné Halász Márta tizenegye-dik éve dolgozik önkéntesként a krí-zisirodán, miután édesanyja 19 éven át segített ugyanitt.

– Debrecen három megyét lát el ado-mánnyal. Ez az egy város ezt az egész régiót képes ellátni, és ezt úgy, hogy mi nem csak a rászorultaknak kézbe osztjuk ki az adományt, hanem más segítő szervezeteket is ellátunk. El-jönnék azokból a falvakból, ahonnan a rászorulóknak nem tudnak ide eljönni,

mi felrakjuk a kocsi-ra a nekik szánt ruhát, és elviszik. Nagyon sokszor kapunk olyan adományt – még áru-házaktól és divatüzletektől is – amely-ben el vannak szakadva a farmernad-rágok. Van egy hölgy, aki időről-időre eljön, és elviszi ezeket, megvarrja, és úgy kapjuk vissza. Aki megkap-já, sokszor észre sem veszi, hogy az a farmer valamikor el volt szakadva.

A debreceni irodára néha pénzado-mányt is behoznak. Előfordult, hogy valaki százezer forintot hozott, és még egy átvételi elismervényt sem volt hajlandó elfogadni, csak annyit kötött ki, hogy a pénzt élelmszerre kell költeni. De volt olyan kis nyug-díjas is, aki ötszáz forintot hozott, amikor meghallotta, hogy a Máltai Szeretetszolgálat élelmszert gyűjt.

Azt mondta, ennyit tud megszórolni a heti pénzéből, és ezt annyira nagy szeretettel ideadja.

Az irodavezető szerint ezt a tevé-kenységet csak nagy szeretettel lehet csinálni.

– Ezt mint valami küldetést kaptam, vagy a nagymamától, az édes-anyámtól örököltem. Ugy fogom fel, hogy én csak eszköz vagyok itt a Jóisten kezében, és amíg ad nekem erre erőt és lehetőséget, addig fogom csinálni.

Turkálás helyett kiszolgálás

A Dél-Alföldi régióban 22 csoport van, és minden településen folyik adomány gyűjtés és osztás is. Van ahol hetente egyszer, van ahol heten-te több alkalommal tartanak nyitva az adományraktárak. Az lakosság nagyrészt ruhaneműt, esetleg háztar-tási felszerelést hoz. Az élelmszerigé-nyek a kielégítéséhez nagy segítség az

Élelmszerbank, illetve a különböző áruházak adománya.

– Mindig nagy megbecsüléssel tekin-tünk azokra, akik csak úgy önma-guktól bejönnek és hoznak valamit – mondta Rigó Éva korábbi regionális ügyvezető. – Ez egy konkrét vissza-jelzése is a munkának, tudják, hogy a Máltai Szeretetszolgálat pontosan és rendszeren kiosztja majd, direkt nekünk hozta, mert úgy gondolja, hogy

ADOMÁNYCSOMAGOT KÉZBESÍTENEK DEBRECENBEN A MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT MUNKATÁRSAI

itt tényleg jó helyre fog kerülni.

Rigó Éva szerint az adományozókat két csoportra lehet osztani. Van, aki mélyen átéri a másik ember szüksé-gét, gondosan kiválogatja, rendsze-rezi a ruhaadományokat, és van, aki úgy gondolja, hogy a Szeretetszolgá-

lat majd rendszerezi, kiválogatja, és úgy adja tovább. Ez persze meg is történik, de nyilvánvalóan jóval na-gyobb feladatot ró a szervezetre.

Fekete szoknyát fehér blúzzal

Azért, hogy az adomány, amit elvi-szünk egy segítő szervezethez, va-lóban hasznos legyen a rászoruló embereknek, érdemes átgondolni, hogy mit is adunk. Ezt úgy tudjuk jól átgondolni, hogyha beleérez-zük magunkat annak az embernek a helyzetébe, akinek ezt az ado-mányt szeretnénk adni. Erről is be-szélgettünk kicsit ifj. Csonka Pállal, a Máltai Szeretetszolgálat Dél-Du-nántúli régiójának régióvezetőjével,

– Az adományozás az alamizsna osztás keresztényi gesztusából ere-deztethető szerintem, úgyhogy mindenképpen van lelkülete. Más kérdés, hogy ezt a mechanikus fo-lyamat sokszor már nélkülözi, tehát

A majdnem hetven napos műszak

Folytatás az 1. oldalról

– Más idősoththonokba is költöztek be ápolók, de ők forgó rendszerben dolgoztak, úgy lehetett bírni a psi-chikai és fizikai igénybevételt. Idővel mindenki elfáradt, nem működött a rutinszerű munkavégzés a meg-változott körülmények között.

– Az elején a vezetőnőnk elmondta az időseknek, hogy most egy dara-big itt fogok lakni, de csak akkor leszek szolgálatban, amikor nővér ruhát hordok, ha civil ruhában látnak flangálni, az azt jelenti, ép-pen pihenek. Aztán egyszer jött a Kovács bácsi: Tibikém, ma civil ruhában van? Mondom: abban va-gyok, mert szabadnapom van. Ja! Semmittevő letté! Nem nagyon ér-tették meg, hogy szünet nélkül nem lehet dolgozni.

– Volt azért privát szférája? Legalább a zuhany alatt?

– Ott is rám kopogtak kétszer: egyszer a függönykarnist kellett azonnal visszatennem, második alkalommal súlyosabb volt az eset: újraelésztéshez hívtak. Alsógatyá-ban és törülközőben szaladtam a nőniehez, mielőtt jöttek a men-tősök, azután gyorsan elmentem átváltozni. Végül hajnali 2-ig reani-máltunk az udvaron, közben én egy szál pólóban voltam április elején, de szerencsére a néni jól van.

– Mi volt a karantén legemlékeze-te-sebb pillanata?

– Talán a születésnapom április 7-én. Előtte éjszakai voltam, éppen átváltoztem civilbe, amikor szóltak, hogy szaladjak gyorsan. Mintha valami baj történt volna, erre ott vártak mind a konyhában. A főnő-vér, az otthon vezetője, az összes kollégám engem ünnepelt. Vettek egy kis tortát, és elénekeltek a hap-py birthday-t. Nem vagyok elér-zékenyülő típus, de ez a gesztus nagyon megérintett, és újabb erőt adott. Otthon is sok mindenről le-maradtam, de szerencsére, volt ami megvált: a barátnőm lánya például azután szült, hogy hazaértem.

– Elég közelről látta, hogy mi tör-ténik az idős emberekkel ebben a kiszolgáltatott helyzetben. Nagyon szorongtat?

– Nagyon félték attól, ami kint van. Nem tudták, mi lesz velük, ki fog hozzájuk bejönni, ha még nagyobb baj lesz, vagy ha esetleg egy ápoló is elkapja a vírust. Ez mindennapos téma volt közöttük. Engem is gyakran megkérdeztek, Tiborkám, mi lesz, ha egyedül marad, hogy fogja bírni? Mi mindig igyekeztünk elviccelni

“VOLT, AKI ELŐRÉTE MAGÁT, AMIKOR REGGEL MEGLÁTTA, HOGY MÉG MINDIG ITT VAGYOK”

a dolgot: nem lesz itt semmi baj, legfeljebb négykézláb jön majd be a nővére és nejlonzacsokban hordja majd a gyógyszereket. Sok-szor az egyik idős néni a másira kontrázott, nem egyszer pánik határán volt a hangulat, amikor megérkeztem. Ilyenkor fel kellett őket oldani: Hello csajok! - mon-dtam nekik - hát nem ezen kell gondolkozni! Nincs itt semmi baj, Mutter, minden nagyon szép!

– mondtam nekik. Szerencsére tö-le-m bármit elfogadnak. Általában meg tudom őket győzni, mert olyan módon szoktam velük be-szélni, mintha a nagyapám vagy a nagymamám lennének. Először nem szerették, hogy férfi létem-re nekem kellett fürdennem őket, a szeméremérzetük ezt nem enged-te. De én tíz évet a pszichiátrián is dolgoztam ápolóként, és ott is a hu-mor működött, itt is azzal próbál-koztam. Lassacskán megengedték, hogy felrakjam rájuk a pelenkát. Most már csak két lakót nem für-detethetk.

– Az ember azt gondolná, nem a für-detés az ápoló leginkább említésre méltó feladata, de ezek szerint egy-általán nem egyszerű a művelet.

– Szerintem ez a legbonyolultabb feladatom. Az egyik néni elmond-ta nekem, hogy még a férje is csak a paplan alatt, állig felöltözve látta. Őt pelenkázom, de sosem mosdat-tam meg. Azért nehéz kérdés ez, és

nem csak egyszerűen a fürdetésről szól. Ha az egyik lakóval többet va-gyunk, az a másiktól veszi el az időt.

– Van olyan súlyos demens lakó az otthonban, akinek többször el kellett mondani, hogy miért van épp rend-kívüli helyzet?

– Igen, számára minden nap kita-láltunk valamit, amikor ki szeretett volna menni. Egyik nap az ünnep miatt nem jött a busz, másnap túl meleg volt, harmadik alkalommal a rossz időre fogtuk. Mondtuk, hogy majd holnap kimehet. Erre azt válaszolta, jól van Lacikám. Ilyenkor nem mondom, hogy Ti-bor vagyok, már a Ferencre és a Jó-zsefre is hallgatom.

– Mi hiányzott a legjobban otthonról?

– A család és a kutyáim. Három cane corso vigyázza a házat, a három hölgy együtt 180 kilogramm. Két héttel az után, hogy beköltöztem az otthonba, megváltozott a viselke-désük. Agresszívek lettek minden-kivel, aki nem tartozik szorosan a családhoz, még a sógorom sem mert a közelükbe menni. Annnyira védtek a házban lévőket. A barát-nóm azt mondta, életveszély még a kapu mellett is elmenni, hiszen helyből ugranak két és fél méter. Azután elkezdtek nem enni, és két hónapon át esőben, viharban ott ültek a kapu előtt, és néztek, hogy mikor jövök. Amikor haza-értem húsz percig tartott bejutnom a házig, kirángatták a kezemből a táskát. Hihetetlen volt érezni a szeretetüket.

– Biztos sokat fogja majd emlegetni ezt a rendkívüli időszakot.

– Nem fogom mesélni, nem fogok vele dicsekedni. Én egy egyszerű gyerek vagyok, aki mindig csak magára számítha-tott. Amikor kellett, az öcsém-ről is én gondoskodtam. Ez a mostani helyzet engem nem ijesz-tett meg, tudtam, hogy meg lehet oldani.

– Azt a biztonságérzetet, amit gye-rekkorában nem kapott meg, most megadhatja a kiszolgáltatlaknak.

– Erre azért nagyon büszke va-gyok, és ennél nagyobb köszönet nem is kell. Nem szoktam erről beszélni, de nagyon szeretem őket, és én is annyi szeretetet ka-pok tőlük. Pedig eleinte tartottak tőlem, mert majdnem két mé-ter vagyok, és nem egy kis darab ember, de ahogy emelni, pakolni kellett, egyből belepottam magam a szívükbe. Mondjuk nekem is hat

sérvem van, de én ezekkel elvagyok. Egy 50 kilós ápolónő hogy emeljen, mozdítson meg egy nyolcvan ki-lós néni? Arra itt vagyok én. Azt gondolom, én már erről a munka-helyről mennék nyugdíjba, ha lehet. Mert megkapom azt a szeretetet, amit nem kaptam meg egykor. Na-gyon érdekes, hogy az idősök ráé-reznek erre. Sokan mondják, hogy olyan érzés, mintha a fiúk lennék.

– Azért az a nyugdíj még odébb van...

– Harminc éve dolgozom, 14 évesen kezdtem az esztergomi kórházban mint ételszállító. A tanácsnál kel-lett egy kezés, hogy 14 évesen már dolgozhassak, ő felügyelte, hogy rendszerben menjenek a dolgok. Na-gyon hamar elkezdtek érdekelni a betegek, először elmentem beteg-szállítónak, aztán annyira foglalkoztatott, hogy pontosan mit csinál egy nővér, hogy megtanultam a szakmát és beleszerettem ebbe a hivatásba.

Az utolsó lángos ára

A Szeretetszolgálat tüköli önkéntesei 30 éve minden évben tábor rendeznek a rászoruló családok gyermekeinek Tiha-nyban. Sokan felnőtként is visszajárnak, van aki adomá-nyal, köszönettel, van aki kicsit nosztalgizálni és megmu-tatni, hogy alakult az élete. Az idei táborról Vukovné Sávoly Eszter csoportvezető mesélt.

Harmincadik éve járunk ide, rászoruló általános iskolás gyerekeket hozunk, akiknek kiválasztásában segítségünkre vannak a napközi tanárok és a gyer-mekjóléti szolgálat munkatársai. Gyakorlatilag kinevelődött egy nemzedék, mert most már olyan gyerekek is vannak itt, akinek a szülei is elhozhat, sőt olyan is akad, akinek az anyukája-apukája itt volt együtt, és utána házaspár lett belőlük, és most már három gyermekük van. Tavaly valaki adományozo-ként jött vissza, tehát a házastársával és gyerekeivel együtt látogattak ide, hogy megmutassa nekik, hol volt gyerek táborban. Elég tekintélyes mennyiségű adományt is hozott, sportszereket, csokoládét és pénzádományt is, és újfent megköszönte, hogy harminc évvel ezelőtt milyen nagy élmény volt kisgyerek-ként itt lenni.

Igyekszünk olyan értékeket átadni ezeknek a gyerekeknek, hogy az életmódjuk-ban, gondolkodásukban fejlődjenek, változzanak, és ne a rossz családi mintát kopírozzák. A legnagyobb eredmény és legnagyobb öröm az, ha az egykori nyaraltatott gyerekünknel azt látjuk, hogy egyet előre lépett, fordítani tudott azon a terhelt sorson, amit örökölt.

A program nagyon gazdag, ha az idő engedi, akkor strandolás minden nap, de lehet számbahúró, méta bajnokság, csocsó és ping-pong, kis túra és nagy túra, ez utóbbi egy 12-13 kilométeres gyaloglás a hegyre és a sajkódi strandon keresztül vissza. Meseerdő van minden évben, minden tábornak van valami kerettörténete, az évek folyamán volt a görög mitológia, a magyar mese-, és mondavilág. Tavaly környezetvédelmi tábor volt. Minden felnőtt készül egy nagyon rövid kis előadással, amit a hét folyamán megejt, akár túra közben a forrásnál, vagy az apátságánál vagy bármelyik helyszínen, és ezeket utána visszakerdezzük a gyerekektől, illetve van egy vetélkedő is. Van szobarend természetesen, minden nap reggeli torna, este diavetítés, teljesen hagyomá-nyos régi diavetítővel. Itt lent a táborban az alapító szándéka szerint nincs semmiféle kűtyű, sem TV, sem számítógép, azért, hogy a gyerekek ezt az egy hetet a Jóistennek a tenyerén, a gyönyörű Tihanyi-félszigeten egymásra figyelve tudják eltölteni, úgyhogy egyáltalán nem ciki sem a hatévesnek, sem a tizenhárom évesnek, hogy diavetítő képeit nézik. Sőt, kifejezetten élvezik.

Lángost sütitünk a gyerekeknek, és a végén az apró kis sercliket is kisü-töttük, amiből mindenféle amorf formák alakultak ki. A jó humorú újságíró önkéntesünk egy licitet indított, hogy ki mit kínál az utolsó darabkákért? Itt egy dinoszaurusz forma, ott egy csillag, ki ad többet érte? És akkor licitáltak. Kamasz fiúk 50 guggolást, 60 fekvőtámaszt ígértek, mentek föl a téték, és a hatéves Zsollika föltette a kezét, mindenki elcsöndesedett. „Zsolti, te mit ígérsz?” Rám nézett és azt mondta, hogy egy nagy ölelést. Azt hittem, mindjárt elbögöm magam. De hát ezekért a pillanatokért csináljuk.

Mindenki Győrfi Pállal mosott kezet

A GYEREKHÁZ MEGÜZENTE, HOGYAN KELL KISMADARAT RAGASZTANI

Digitális gyerekházzá alakultak a koronavírus járvány idejére a Somló környéki gyerekházak. Preininger-Horváth Edina, az intézmények szakmai vezetője, valamint Adamik Anett és Kovács Hajnalka, a devecseri Biztos Kezdet Gyerekház munkatársai meséltek a Nyolcágú kereszt május 28-án elhangzott adásában arról, hogyan telt egy fejlesztő nap a Messenger felületén. Parák Eszter riportja.

Parák Eszter

Az iskolák és óvodák után a Biztos Kezdet Gyerekházak is bezártak. A hároméves kor alatti gyerekeket szüleikkel együtt fogadó három, Somló környéki intézmény szakmai vezetője, Preininger-Horváth Edina így idézte fel az akkor történeteket:

– Elsősorban arra kerestük a megoldást, hogyan tudunk a családokkal kapcsolatban maradni, hiszen az a bizalom, ami kialakult közöttünk, nem szabad, hogy elvesessen. Nehéz sorsú, hátrányos helyzetű családokról van szó, még egyszer nem biztos, hogy vissza tudjuk hozni őket a házbá. Láttuk, hogy az iskolák átállnak a digitális oktatásra, így mi is átalakultunk digitális gyerekházakká.

A szakmai vezető azt is elmondta, először felmérték, a családok milyen eszközökkel, interneteléréssel és tudással rendelkeznek, így állapodtak meg a Messenger csoport létrehozásában. Aki még ebbe sem tudott bekapcsolódni, azzal telefonon tartották a kapcsolatot. Az eleinte óvatosan, csak néhány mese, mondóka megosztásával induló kapcsolattartás két héten belül egész napos fejlesztő foglalkozássá alakult, melynek során a vírussal és az intézkedésekkel kapcsolatos legfontosabb információkat is át tudták adni a családoknak.

Néztük a kis fejecskéket

– Az összes felhívást, plakátot, tájékoztatást megosztottuk ezekben a csoportokban. Az első hetekben a csoportban mindenki Győrfi Pállal mosott kezet, mindenféle nótával, mondókával. Mentek az információk az intézmények bezárásáról, a különböző szolgáltatások eléréséről, a közlekedés feltételeiről, és hogy ki honnan és milyen segítséget tud kérni. A legjobb az volt, hogy tudtuk, ezen a csatornán az info azonnal ott van. Míg telefonon több órába telt volna mindenkit végig

hívni, addig egy Messenger üzenet elment, és néztük a kis fejecskéket, amik az olvasottságot jelzik, hogy maximum negyedórán belül mindenki látta.

Az információk mellett a szülőknek konkrét segítséget is tudtak nyújtani. Sokaknak gondot okozott az utazás, hiszen Iszákzról, Somlószlósról és Devecserből csak olyan busszal lehet bárhová menni, ami nem onnan indul, csupán átmegy a településen. Ezekre a járatokra csak online lehetett jegyet venni, amit a családok nem tudtak megtenni.

– Ezekben a hetekben kellett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményeket megújítani, de nem volt ügyintézés az önkormányzatnál – folytatja Preininger Horváth Edina. – Ettől ők megijedtek. De tudtunk segíteni. Volt egy kismamánk, akinek védőfelszerelést adtunk, hogy be tudjon menni a kórházba vizsgálatra. Nagyon pozitív volt, hogy ha bármilyen kérdéstük akadt, bármiben bizonytalanok voltak, akkor hívtak, írtak, kérdeztek. Ezért volt fontos, hogy hamar felállt ez a rendszer, mert így kapcsolatban maradtunk, továbbra is jelen tudtunk lenni a családok életében.

A devecseri Biztos Kezdet Gyerekházban hamar kialakult a digitális heti és napi rutin, bár eleinte furcsa volt a gondozóknak, hogy az üres intézményben, távol a gyerekektől kellett végezni a munkájukat. Tíz család tizennégy gyermekkel jár rendszeresen a házba, de visszajárnak olyan szülők is, akiknek a gyerekei már óvodások vagy iskolások.

– Létrehoztuk a Messenger csoportot, ahova minden információs anyagot feltettünk – mondja Kovács Hajnalka, a gyerekház egyik munkatársa, óvodapedagógus. – Digitális műlakodésuk során is tartották magukat az éves, havi és heti szakmai tervhez, az előre meghatározott témákhoz. Ilyen volt például a tavaszi virágok és a kert. Ehhez kapcsolódva adtunk mondókákat, mesét, verset, éneket. Levideóztuk, ahogy felástuk a kertet, hogy a boltban melyik palántát vászlasztottuk, ahogy elültettük, ahogy borsót vetettünk.

A TÍZÓRAIVAL KÉZBESÍTETTÉK A KREATÍV FOGLALKOZÁSOK HOZZÁVALÓIT IS

Abból csináltunk többet, amit sokan néztek

Adamik Anett a gyerekház másik munkatársa, szociális munkás arról mesélt, eleinte nem voltak ennyire kreatívak, új praktikákat kellett találniuk a feladatok előkészítésénél.

– Ugyanúgy próbáltuk a fejlesztő feladatokat csinálni a gyerekekkel és szülőkkel, de nem tudtuk levenni a polcról a játékokat, nem tudta a térdemre ültetni a gyerekeket. Amikor itt vannak, egyből látjuk, kinek milyen kedve van. De most nem tudtuk ezt felmérni, csak találgattuk, ha valamit sokan megnéztek és reagáltak, akkor abból csináltunk többet. Többféle dolgot kellett kitalálnunk egy nap, és nekünk is meg kellett tanulnunk, mit és hogyan kell csinálni a telefonnal, hogy jó videókat készítsunk.

Az első két héten az egyik munkatárs karanténban volt, mert egy családtagja külföldről tért haza, majd

a másik gondozónak kellett otthon maradnia néhány napot.

– Amikor egyedül vagy, nagyon el kell gondolkodnod, mit is tudsz csinálni egyedül. Hogyan tudod a telefont is tartani és a mondókához a kézmozdulatokat is mutatni. Aztán felmerült, hogy kézműves feladatokat is kellene adni, mert azt nagyon szeretik, és jó fejlesztő hatásuk van. Ehhez viszont össze kellett állítani egy foglalkoztató csomagot, mert sokuknak nincsenek otthoni eszközei, se olló, se ragasztó, se színes ceruza.

Minden hetet azzal indítottak, hogy személyesen látogatták meg a családokat, elvitték a heti tízórait a gyerekeknek, és ezzel együtt a kézműves feladatokhoz szükséges alapanyagokat is.

– A gyerekházban minden nap van étkezés – folytatja Adamik Anett, – ezt sem szerettük volna megvonni a gyerekektől. Hétfőn minden családot végigiártunk, és miközben átadtuk a tízórait és kreatív foglalkozások eszközeit, beszélgettünk az anyukákkal.

A telefont felragasztottuk a falra

Minden gyereknek megvan a kedvence, akitől szívesen hallgat mesét, vagy akivel szívesebben énekel, így a gyerekház munkatársainak át kellett térniük a videómegosztón található mesékről a saját gyártású videókra.

– Nagyon jó mesék vannak a YouTube-on, de azt nem Anett meséli, és nem én énekelem a dalocskát. Nagyon slendriánul tudok furulyázni, de mégis azt szeretik, ha mi csináljuk. A videók készítésekor nem lehetett hibázni. Ha itt ül mellettem egy gyerkőc, és elrontom a mondókát, csak kijavítom és megújtom tovább. A videót viszont nem tehetem fel bakival, akkor újra kell kezdeni, akár harmadszorra is, akkor is, ha az utolsó szót rontom el. Az sem mindegy, hova tesszük fel a telefont, hogy látszódjunk, és közben mellé

a mondókát, amit óriási betűmeggel kinyomtatunk, hogy nehegy hibázzunk benne. Ezt például úgy oldottuk meg, hogy felragasztottuk a telefont a szekrényre, mellé a papírt, mi pedig az üres szobában ugrabugraltunk.

A Messenger csoportban végigkövethető a teljes nap tevékenysége, akár ha digitális naplót vezetnénk.

– Reggel már hatkor, hétkor érkeztek az üdvözlések, ki hogyan aludt, milyen volt az éjszaka. Aztán jelezzük, hogy mit fogunk ma csinálni, küldünk egy kis verset, elmondjuk, mikor indulunk hozzájuk, kihez mikor megyünk, arra reagálnak. Aztán jönnek az üzenetek, amikben megköszönik, hogy ott voltunk, mi pedig feltesszük a videót a kismadár elkészítéséről, amihez az alapanyagot vittük. Kis idő múlva már jönnek is a kész kismadarakról a fotók.

Aztán jön majd egy mese, később egy kis mozgásos feladat és van, hogy este kilenckor, tízkor zárjuk a beszélgetést. Mert mindegy, hogy tízórait viszünk vagy alapanyagot papír kismadárhoz vagy egy cicás mondókát tanítunk élő videóban, a lényeg a kapcsolat. Hogy itt vagyunk egymásnak.

A gyerekház csapata a városon kívülre, Erzsébetpusztára is kijárt egy háromgyermekes családhoz. A néhány rossz állapotú házból álló együttes településrész Pusztamiskéhez tartozik, ahova csak gyalog tudnak bejutni, hogy ott buszra szállva elmenjenek Devecserbe a gyerekházba, az óvodába és hamarosan iskolába is.

– Rikárdó már óvodás nagyfiú, kijárta a gyerekházat, de sokszor mondja a buszon, hogy anya, szóljunk Zsuzsa nének, hogy ovi helyett inkább a gyerekházba megyünk – meséli egy anyuka. – Még mindig Anett néni a mindene. Jól jön az a csomag, amit kaptunk, meg a telefonbeszélgetések is, de a legjobb, amikor így kijönnek ide hozzánk. Ha csak kis időre is, meg ilyen távol állva is, de olyan jó beszélgetni, mert nagyon megszerettem őket.

A szőke hercegnő volt a közjegyző

BUSZ HELYETT A HÁLÓZATON ÉRKEZETT A MOZGÓ JÁTSZÓTÉR CSAPATA

A Máltai Szeretetszolgálat Mozgó Játsszóterei a legszegényebb településekre viszik el a játék örömet. A járvány alatt azonban hiába várták őket a gyerekek, ezért péntek délutánonként az interneten lehetett játszani velük. Hekler Melinda interjúja.

“OLYAN JÁTEKOT MUTATUNK, AMIT NÉLKÜLÜNK IS TUDNAK JÁTSZANI, HA ELJÖVÜNK”

– A játék megalojzza a testet és a lelket, ezeket az olajseppeket az egyik játszóbuszban Pocsai Zsolt és Horányi Gergely viszik magukkal. A járvány idején a játszóbusz is a parkolóban pihent, de a kreatív játékmesterek nem kellett féltetni: az internet adta lehetőségeket kihasználva játszottak tovább. Horányi Gergely kéredezem, ti hogyan vettétek ki ebben a részeket?

– Maximum 1 hét telt el, amikor leültünk, hogy akkor valamit viszont online muszáj csinálnunk, ez a Facebook oldal lett, amit kitaláltunk. Az elsőleges szempontot ugye az önkénteseink, illetve a fiatalok elérése volt.

– És mennyire ment könnyen a digitalizáció?

– Nekem az elején nagyon nehéz volt. Ha valaki azt mondja január közepén, hogy otthon bábokkal fogsz videófelvételeket csinálni, akkor kinevetem, hogy hagyjuk már. Volt egy ilyen segítő beszélgetésem Zsolttal, aki elmondta, hogy nem kell ezt annyira vészen komolyan venni, nem baj, ha rossz a hangja a videónak, nincs rossz válasz most. Ami nagyon bevált, hogy ott ilyenkor különböző autós játékokat, barchobát, stb., és ebbe belevonni előben a közösségeit. A Mozgó Játsszóter, mozgás közben előben bejelentkezik...

– És honnan van bennetek ennyi kreativitás?

– A játszóbusz legnagyobb erénye a kreativitás. Volt olyan, hogy játszóbusz igénylőlap, amit a kollégáktól kaptunk, és mondjuk az volt rajta, hogy ott lesz negyven tizennégyéves. Összeállítottunk egy játéktervet: milyen játékokat, milyen sorrendben, módszertanilag hogyan szeretnénk játszani. Azután megerkezünk, és ott volt tizenhárom nyolcéves. Amivel készültünk, azt azonnal dobhattuk ki, s azonnal, gyors reagálás kellett erre, neked milyen ötlet van a fejedben, nekem mi jut eszembe, gyorsan rakjuk össze azt a másfél órát három percben, még mielőtt ideérnek a srákok a buszhoz. Nagyon sokat tanulunk a kitalált játékok után, legalább heti két-három új játékot tanulunk meg fejünként.

– Ez a sorsolás nagyon vicces, ki a ti közjegyzőtök?

– A közjegyzőnk egy báb, egy szőke hercegnő, Zsolt találta otthon és elnevezte Krasztynákné Tóth Máriának. Ő lett az állandó közjegyzőnk, nekünk csak Marika. Május óta minden sorsoláson részt vesz.

– Nehéz volt megoldani, hogy ne hasszáljatok eszközö az internetes játékok alatt?

– Általában eszköz nélkül szoktunk játszani, vagy nagyon kevés eszközt viszünk. Olyan játékokat mutatunk, főleg hátrányos helyzetű gyerekeknek, amit nélkülünk is tudnak játszani, ha mi eljövünk, és öten összegyűlnek az iskolai szünetben, vagy a parkparton, akkor ezeket a tudják játszani, és nem kell hozzá semmi. Nekem nagyobb kérdés volt, hogy a nagy csapatjátékainkat, hogyan ültetjük át otthoni

verzióba, hogy akár ketten is el tudják játszani. Az élő műsorban is mutatunk be ilyet.

– Elárulsz néhány kulisszatitkot ezekről a felvételekről?

– Az elején a videózásban akadtak bakik: nem úgy sikerült a hang, eldőlt a telefon. A szülemnél bábokkal próbáltam felvenni egy játékot, jól is ment, mígnem átgyalogolt a kutyá a képen. Úgy elég nehéz, hogy éppen ott álls a kis ujjnyi báboddal, és egyszer csak négy láb elvonul előttem.

– Mit vitztek tovább a rendkívüli időszak termései közül?

– Heti legalább két-három posztot ugyanúgy kitennnék, játékokat, ott-hon, illetve most már szabadtérre is akár. Olyanok jutottak még eszünkbe, hogy mondjuk előben úgy bejelentkezn, hogy menet közben vagyunk. Amikor vége van a játéknak, megyünk hazafelé, és szoktunk együtt játszani, mármint úgy értem, hogy a kocsi-ban hazafelé. Három-négy óras útja-ink vannak együtt. És akkor ilyenkor különböző autós játékokat, barchobát, stb., és ebbe belevonni előben a közösségeit. A Mozgó Játsszóter, mozgás közben előben bejelentkezik...

– És honnan van bennetek ennyi kreativitás?

– A játszóbusz legnagyobb erénye a kreativitás. Volt olyan, hogy játszóbusz igénylőlap, amit a kollégáktól kaptunk, és mondjuk az volt rajta, hogy ott lesz negyven tizennégyéves. Összeállítottunk egy játéktervet: milyen játékokat, milyen sorrendben, módszertanilag hogyan szeretnénk játszani. Azután megerkezünk, és ott volt tizenhárom nyolcéves. Amivel készültünk, azt azonnal dobhattuk ki, s azonnal, gyors reagálás kellett erre, neked milyen ötlet van a fejedben, nekem mi jut eszembe, gyorsan rakjuk össze azt a másfél órát három percben, még mielőtt ideérnek a srákok a buszhoz. Nagyon sokat tanulunk a kitalált játékok után, legalább heti két-három új játékot tanulunk meg fejünként.

– Ez a sorsolás nagyon vicces, ki a ti közjegyzőtök?

– A közjegyzőnk egy báb, egy szőke hercegnő, Zsolt találta otthon és elnevezte Krasztynákné Tóth Máriának. Ő lett az állandó közjegyzőnk, nekünk csak Marika. Május óta minden sorsoláson részt vesz.

– Nehéz volt megoldani, hogy ne hasszáljatok eszközö az internetes játékok alatt?

– Általában eszköz nélkül szoktunk játszani, vagy nagyon kevés eszközt viszünk. Olyan játékokat mutatunk, főleg hátrányos helyzetű gyerekeknek, amit nélkülünk is tudnak játszani, ha mi eljövünk, és öten összegyűlnek az iskolai szünetben, vagy a parkparton, akkor ezeket a tudják játszani, és nem kell hozzá semmi. Nekem nagyobb kérdés volt, hogy a nagy csapatjátékainkat, hogyan ültetjük át otthoni

– És ezt hol?

– Az interneten. Van egy módszertani könyvünk is, ami szintén tele van játékokkal, és öten összegyűlnek az iskolai szünetben, vagy a parkparton, akkor ezeket a tudják játszani, és nem kell hozzá semmi. Nekem nagyobb kérdés volt, hogy a nagy csapatjátékainkat, hogyan ültetjük át otthoni

– Nektek mi okoz örömet egy-egy ilyen alkalom során?

Házhoz viszik a vizsgálatot

A felzárkózó települések program részeként szemészeti vizsgálobusz indult a 300 legszegényebb helyzetű településre, hogy elsősorban a gyerekek szembetegséggel felfedezzék, és mielőbb kezelni tudják. A látásromlás nagyon sok mindenben hátráltathatja a gyerekeket, tanulási problémák, viselkedési zavarok rejtejt oka is lehet. A részletekről Nagy Ferenc programvezetőt kérdeztük.

Parák Eszter

Szenterkesztly Tamás

– Nemrég érkeztek haza egy kénnapos szűrésről.

– Egy intenzív, másfél hónapos tréning után, egy teljesen új csapattal indítottuk útjára ezt a szűrőprogramunkat, és hát az első néhány éles bevetésen jutottunk túl.

– Mi a legfontosabb feladata a szűrőbusznak?

– Ez egy egészségügyi program, de a gyermekszemészeti programnak talán kicsit fontosabb a szociális része. Manapság már szerencsére nagyon ritka az, hogy valaki megvakuljon, vagy tompalátása alakuljon ki. Ez a program tökéletesen alkalmas az ilyen esetek megelőzésére, de ennél sokkal nagyobb számban fordulnak elő olyan esetek, amikor a látás problémái viselkedészavarhoz, beilleszkedési nehézségekhez vezetnek. Nem tudni mi a baj, csak valami furcsa lesz a gyerekekkel, cikizik, csúfolják az iskolában, nem tud úgy tanulni. Ennek a hátterében sokszor egészen egyszerűen az áll,

Hogyan kell itt lecsúszni?

Huszonöt millió forintos támogatásból időtállóbbá és biztonságosabbá vált, valamint új elemekkel – köztük akadálymentes homokozóval – bővült a szegedi, Retek utcai Máltai Játsszóter. Radványi Benedek tudósítása

Egy hatalmas, lila és zöld elemekből álló, csúszdás mászóka a leglátványosabb új eleme a szegedi Máltai Játsszóternek, nem csoda, hogy az átadó ünnepség előtt érkezett gyerekek ezt „szállták meg” először. „Alig bírok felmászni!” – tör ki egy kislítól. „Ezt meg hogy kell csinálni?” „Le kell ülni és le kell csúszni!” – halljuk a párbeszéd további részét a csúszda tetején elbizonytalanodó gyermekektől. „Övő nél, te is gyere föl!” – kérik a pedagógust, mert bár a magaslat három méter sincs, a kipróbálatlan pálya óvatosságra inti a kicsiket.

Ez a mászóka egyike a hat teljesen új eszköznek a Retek utcai Máltai Játsszóteren, ahol a 25 millió forintos támogatásból – amelyből 8 milliót az önkormányzat, a többi pedig a Malteser Hírsdienslt közreműködésével a Sixt Foundation biztosított – további 21 eszközt fel is újítottak.

Dr. Rigó Orsolya, a Máltai Szeretetszolgálat regionális ügyvezetője kiemelte: a felújított eszközök időtállóbbá és biztonságosabbá váltak, mivel azok elemeit rozsdamentes acélra cserélték. Egészen egyedülálló elem a mozgássérült homokozó, amely az odáig vezető járdalapok miatt akadálymentesen megközelíthető, de a tolszókhöz nem kötött, viszont mozgásukban korlátozott gyereket is rá lehet helyezni a homokozó szélén kialakított speciális ülésekre.

A július 17-i átadó ünnepséget Cibulya Ádám szaválata, Bán Franciska szolótáncos produkciója és a Talent Stúdió tagjainak éneklése színesítette. A panelházak gyűrűjében található, 2011-ben kialakított tágas játszóteret – amelyen naponta több száz gyermek fordul meg – pedig örömmel vették ismét birtokukba a gyerekek.

Jeney Gábor atya megszentelte a felújított játszóteret. Fotó: Gábris Elek

hogy nem lát. És amiatt, hogy nem lát jól, feszült lesz, fájni fog a feje, megváltozik a közérzete. Ezt viszont nagyon gyorsan, nagyon egyszerűen, nagyon jól tudjuk orvosolni. Nekem ez a legfontosabb.

– Milyen előzményei voltak a programnak?

– A Máltai Szeretetszolgálat különböző látásjavító programjai több mint 15 éve zajlanak, hajléktalan emberek, gyerekeket, telepeket szűrő programok régóta működnek. Tavaly az ország legszegényebb településeit kezdtek járni egy újfajta szűrőprogrammal. Ennek egyfajta szükséghelyzet is aktualitást adott, hiszen alig lehet gyerek szemészorvost találni Magyarországon. És nem lehet a világon sehol, de Magyarország sem tudjuk megoldani, hogy minden gyereket gyerek szemész lásson. Igazából nincs is erre szükség, mert egy csomó olyan innovatív technológiai újdonság érkezett az elmúlt 5-10 évben, amittől nagyon egyszerű, nagyon gyors módszerekkel, egy ún. előszűréssel, számítógépes szemvizsgálattal, műszeres látásvizsgálattal, illetve térlátásvizsgálattal meg tudjuk nézni a gyerekeket, és a szűrőbuszra, a szakember vizsgálatára már csak azoknak van szüksége, akiknél az előszűrésen valamilyen problémát találtak a kollégáink. Ez egyébként 100 gyermekből olyan 15-20, maximum 30 eset.

– Valóban a legmodernebb technika van ezen a szűrőbuszon, például egy videokonferencia rendszer, ami egy máshol tartózkodó gyermekszemész is be tud kapcsolni a vizsgálatba?

– Igen. Amikor először megmutattuk ezt a szűrőbuszt a kollégáknak, az egyikük azt mondta, hogy hát ez egy UFO. És tényleg úgy néz ki, mert Magyarország egyik legmodernebb szemészeti rendelője, csak ez kerekken gurul. És valóban, ha olyan problémával találkozunk – mert tényleg nagyon sokféle speciális betegséget is találunk, ez nagyjából a kis pácienseink 4 százaléka érinti – akkor egy videokonferencia segítségével az ország legjobb, legtapasztaltabb szemész-gyermekorvosai is bekapcsolódhatnak, és online vizsgálatot végeznek.

✱

A szűrőbuszon derült ki, hogy infarktusa van

Kardiológiai szűrőbuszon derült ki, hogy egy 55 év körüli nőnek éppen infarktusa van, közölte az RTL Hír-adó. A nőnek napok óta mellkasi fájdalmai voltak, de nem ment orvoshoz. Az aznap Árlón járó buszon EKG-ra kapcsolták, és egyből látták az orvosok, hogy ez egy több napos infarktus, ami még mindig panaszokat okoz. A nőhöz mentőhelikopter hívták, az vitte a Borsod-Aba-új-Zemplén Megyei Központi Kórházba, Miskolcra. A szűrőbuszszal a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet, a Nemzeti Népegészségügyi Központ és a Máltai Szeretetszolgálat szakemberei járrák azokat a településeket, ahonnan szűrővizsgálatokra és szakorvoshoz is nehéz eljutni. 2020-ban 52 szűrőnapon 36 települést keresnek fel.

RÉSZLETEK, IDÉZETEK A MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT LAPSZEMLÉJÉBŐL

Ahol az oktatás rendben van, ott ne nyúljon bele se az állam, se az önkormányzat

2020. július 20.

444.hu

• Vecsei Miklós évtizedek óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke.

• A hajléktalanellátásban kezdte, az MSZP-kormányok alatt öt évig hajléktalanügyi miniszteri biztos is volt.

• Tavaly óta miniszterelnöki biztosként dolgozik, miután a kormány megbízta, hogy terjessze ki 300 településre a Málta Jelenlét-programját, amit évek óta visznek az ország számos nyomortelepén. Ezt évszázados léptékben is egyedülálló lehetőségnek tartja.

• Amikor éppen nincs vidéken, a Belügyminisztériumban ül, pár ajtónyira Pintér Sándortól, akivel majdnem minden hétvégén beszélnek a szegénység helyzetét.

• Óvatosan kritizál: ami nem az ő területe, arról inkább nem mond semmit, Gyöngyöspátáról pedig csak Gulyás Gergellyel és Pintér Sándorral osztotta meg a véleményét.

Vecsei Miklós: Egyet hadd mutassak, mert el fogom felejteni. Kiss Dávid kollégám sokáig Monoron dolgozott a telepen, most a Poket sorozatban újra megjelent a Cigánytelep nyolctól négyig című könyve. Elég nyers és igaz. Van hozzá egy póló is. Szerintem nagyon szép, az van ráírva, hogy „Mid van, amit nem kaptl?” Azt gondolom, hogy amíg a társadalmi szerencsésebb része nem tudja jól megválaszolni ezt a kérdést, addig nem lesz igazából változás. Szívesen adok belőle, annyi a feltétel, hogy hordani kell.

444: Ön hordja?

Igen, és ahova megyek, mindig viszek magammal.

Politikusoknak is adott már?

Igen, akivel találkozom.

És van, aki hordja?

Volt, akivel összefutottam később, és rajta volt.

Elárulja, kicsoda?

Hát, se jófejet nem akarok csinálni belőle, se... Szerintem nem érdekes. Inkább az, hogy... tudom, kicsit naivnak tűnik, főleg ebben a rettenetesen megosztott világban, de azt gondolom, hogy az emberek, főleg, akik gondolkodnak tartják magukat, képesek megugrani ezeket a kérdéseket, ami a pólón is szerepel. Mert nem bonyolult. Hat gyermekem van, nekem mindennél fontosabb, hogy jól válaszolják meg ezt a kérdést. Ettől lesznek számomra igazán érett személyiségek.

2010-ben, amikor megalakult az új országgyűlés, a Máltai Szeretetszolgálat minden képviselőnek írt egy levelet arról, hogy a szociálpolitikának a következő években arról kell szólnia, hogy segítse a nyomor-

ban élőket, akiket összeroppantott a szegénység. Eltelt tíz év. Mennyire teljesültek az akkori várakozásai?

Lehet, egyszer majd írok egy könyvet arról, mit láttam ezekben az években. Most azt tudom elmondani, ami velünk történt. Amikor Balog Zoltán 2010-ben államtitkár lett, egyből meghívott, és azt kérte tőlünk, hogy nyolc kistérségben mi – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat – koordináljuk a Gyerekesély programot. Az EU-s program szakmai kísérése volt a feladat. Nem mondom, hogy ezek mindent visz-típusú, sikeres programok voltak, de arra mindenképpen jók voltak, hogy beállsunk a nyolc kistérség hétköznapjaiba. Aztán 2015-től ez mind a 31 járásra, 750 településre kiterjedt.

Úgy láttuk, hogy bizonyos helyeken a segítség inkább hátrafelé vitte a dolgokat, mint előre, ezért ott más típusú beavatkozásokra volt szükség. Azt mondtuk, oda kell menni megnézni közelről, miért nem működik.

A kormány lehetőséget adott, hogy Tiszabón és Tiszabúrán megmutassuk, szerintünk hogyan kellene egy ilyen programot megvalósítani, és ehhez eszközöket is kaptunk. Rosszul kezdődött, mert egyből költségvetést kértek, pedig pont az a lényeg, hogy ezen a területen nem tudunk előre költségvetést alkotni. Diagnózisok alapján lépésről lépésre kell haladni a végső megoldás felé, és akkor, amikor arra szükség van. Nem egy év múlva, nem akkor, amikor kiírják a pályázatot. Valahogy úgy, ahogyan az egészségügyben gyógyítanak. Ez egyelőre a szociális ellátásban elképzelhetetlen, nekünk azonban sikerült elfogadtatni.

Ennek a folyamatnak a vége, hogy én most itt vagyok.

Régióközpont épült Tatán

2020. július. 6.

MTI

Eredményesebben végezheti karitatív munkáját a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megyében, miután Tatán elkészült a szervezet régióközpontja. Bondor Lajos elmondta, az új központot a jelenlegi telephelyük melletti telken hozták létre egy családi ház felújításával és átalakításával. A 30 millió forintos beruházással a könyvelés, a logisztika, valamint az általános irányítás a szociális ellátástól elkülönült térben kapott helyett. Javult a humanitárius tevékenység ellátásának hatékonysága, és rendezettebbé vált a kapcsolattartás az önkéntes csoportokkal – mondta a régióvezető. A további tervekben szerepel az udvar hasznosítása játszótérként, mivel az ingatlan közösségi helyiségei lehetőséget adnak családos programok szervezésére kisgyermekeseknek.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közép-dunántúli szerve-

zete Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megyében teljesít szolgálatot hajléktalan emberek komplex ellátásától kezdve a gyermek- és családvédelmi alternatív ellátásokig, a kisgyermekek gondozásától az időseellátásig. Szolgáltatásaikkal intézményi keretek között 2019-ben összesen csaknem négyezer embert látott el a szervezet 190 dolgozója. A régióban a szeretetszolgálatnak 19 önkéntes csoportja van; 26 ezernél több rászorulólt segítettek, túlnyomó többségben élelmiszerral és ruházzal, mintegy 43 ezer önkéntes munkaórát teljesítve.

Állás nélkül maradt embereknek segítenek

2020. május. 4.

civilline.hu

A Covid19 járvány miatt bekövetkező gazdasági krízisben megnövekedett a munkájukat elvesztő, és új megélhetést keresők száma. Az ő támogatásukra hozta létre a Magyar Máltai Szeretetszolgálat az online munkapiaci tanácsadási szolgáltatását.

Már négy éve segíti a legnagyobb hazai karitatív szervezet a munka nélküli maradt, társadalmilag rizikós helyzetben lévő csoportokat. Több mint 1500 főt helyezett el a civil szervezet az elmúlt pár évben. Új álláskeresői technikákat, irányokat mutatott a hozzájuk forduló bajbajutottaknak. A működést a járvány miatt a Szeretetszolgálat áthelyezte online térbe. Az állást keresők a www.munkatanacsadas.maltai.hu website-on egy űrlap kitöltésével jelentkezhetnek, ha igénybe szeretnék venni a szolgáltatást. Az érdeklődőket a Máltai Szeretetszolgálat és a vele együttműködésben dolgozó partnerszervezeteinek (www.incorporal-halozat.com) a mentorai segítik a járványügyi helyzetben is biztonságos online térben. Munkakeresési stratégia kialakításában, elhelyezkedés támogatásában, esélyek felméréseben, lehetőségek megtalálásában nyújt támogatást az online munkapiaci tanácsadó. Külön kérhető HR-es, pszichológus, illetve vállalkozóvá válást segítő, gazdasági szakember tanácsadása is.

Ennek a folyamatnak a vége, hogy én most itt vagyok.

Szegénység és bizonytalanság

Részlet a Máltai Tanulmányok 2019. c kötetből

Máltai Tanulmányok címmel folyóiratot alapított a Szeretetszolgálat, **hogy a tevékenységével kapcsolatos kérdések kapcsán mélyre tekintő, tudományos igényű válaszok kifejtésére is lehetőséget teremtsen. A szervezet alapításának harmincadik évfordulóján indult negyedévente megjelenő lap írásából részleteket ismertetünk a Nyolcágú keresztben. Részlet a katolizálása előtt bohém életet élt amerikai újságíró, Dorothy Day írásából, Göről Tibor fordításában.**

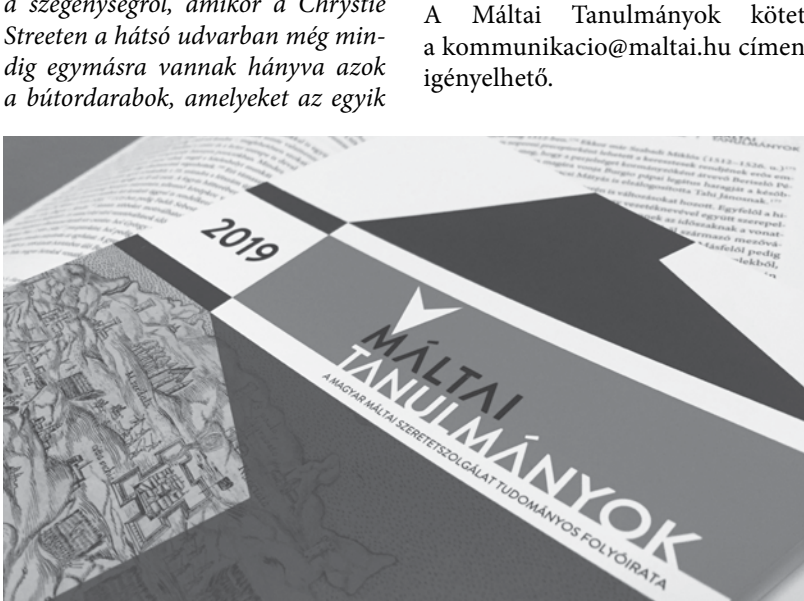

Mátrai Roxána

Az amerikai Dorothy Day, a munkások nagy barátja, az igazságosság fáradhatatlan szószólója és a szegények táplálója, akinek boldoggá avatási eljárása az észak-amerikai katolikus egyház egyik legfontosabb ügye. Nemcsak a múlt század nagy megtérői közé tartozik, s nemcsak személyének és írott életművének van maig ható kisugárzása, hanem hatalmas mozgalmat is létrehozott. A Catholic Worker (Katolikus Munkás) ma is aktív szervezet. Dorothy Day 1933-tól 1980-ban bekövetkezett haláláig, negyvenhét évén át szerkesztette lapjukat, pacifista kiállása miatt a börtönt is megjárta, hatalmas levelezést folytatott, csodálatos könyvekben írta meg életét és a mozgalom történetét, s megundhatatlan naplójegyzeteket hagyott hátra.

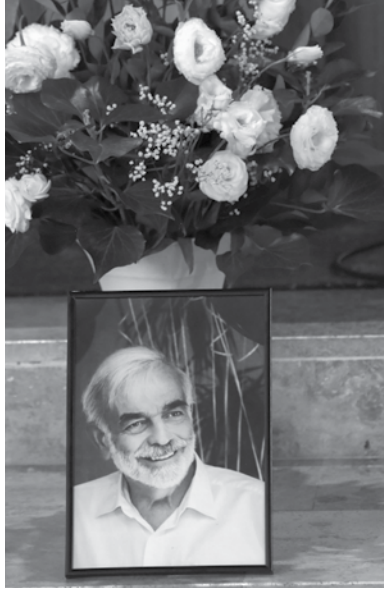
„Nehéz dolog a szegénységről írni. A hely, ahol élünk, gyakorlatilag nyomoroggyed. Egyre több Puerto Ricó-i zsióföldök össze a környé-

ken: az ő fizetésük a legalacsonyabb a városban, ők végzik a legnehezebb munkát, s a nemzedékekre visszame-nő nélkülözés és kizsákmányolás kö-vetkeztében mind alacsony természetű-ek és alultápláltak. Nehéz dolog írni a szegénységről, amikor a Chrystie Streeten a hátsó udvarban még mindig egymásra vannak hányva azok a bútordarabok, amelyeket az egyik

Búcsú a szegények orvosától

Július 11-én elhunyt Dr. Eőry Ajándok biológus, matematikus, orvos, akupunktúrás orvos, a hagyományos kínai orvoslás hazai úttörője, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat orvosa. Dr. Eőry Ajándok két és fél évtizeden át gyógyította a karitatív

szomszédunk kilakoltatása után tetek ki az utcára. Hogyan mondhatnánk ezeknek az embereknek, „örüljetelek és vigadjatok, mert íme, nagy a ti jutalmatok a mennyben”, ha egyszer mi kényelmes körülmények között, fűtött házban élünk, szépen megterített asztalhoz telepedhetünk, és rendes ruháink vannak? De ta-lán nem is olyan rendesek. A múlt hónapban alkalmam nyílt, hogy felkeressem a város egyik szociális intézményét, ahol hajléktalan családokról gondoskodnak. Néhány óráig elúcsörgöttem, s a szegénységet és a nyomort szemléltem – az egyik családból két gyermek a szülei karjában aludt, miközben másik négy is nekik támaszkodott; amott egy fiatal pár, vetkezett haláláig, negyvenhét évén át szerkesztette lapjukat, pacifista kiállása miatt a börtönt is megjárta, hatalmas levelezést folytatott, csodálatos könyvekben írta meg életét és a mozgalom történetét, s megundhatatlan naplójegyzeteket hagyott hátra.

Fontos, hogy szüntelenül gondolkodjunk és írjunk a szegénységről, mert ha nem tartozunk az áldozatai közé, könnyen szem elől téveszthetjük. Beszélniünk kell a szegénységről, mert azok, akiket kényelmes életkörülmények elszigetelnek másoktól, egyszerűen nem veszik észre.

A Máltai Tanulmányok kötet a kommunikacio@maltai.hu címen igényelhető.

Nyolcágú kereszt

Ha el van tiltva, sírva nézi az edzést

Folytatás az 1. oldalról

A Tolna megyei kis falu központjában lévő műfüves pályán tíz, Máltai SE mezbe öltözött fiatal hajja végre a változatos feladatokat – koncentráltan, szorgalmasan, fegyelmetten. „Mindenre fogékonyak és nagyon gyorsan tanulnak” – jellemzi a társaságot edzőjük, Martinka Dániel. A 21 éves fiatalember jól szól ért a gyerekekkel, akik láthatóan felnéznek rá.

Például Orsós Richárd, azaz Ricsi, aki ügyességével és fűbevalójával is kitűnik a többiek közül. Pedig volt, hogy szemtelen beszédstílusa miatt két hét kényszerpihenőt kapott. De ő az, aki a gyakorlást követő játék előtt, miként egy válogatott csapatkapitánya a világbajnokságban, összeölelkezik társaival, s úgy biztatja őket. – meg is esett már, hogy kéztörés gyanújával kellett valakit kórházba vinni.

Ne gondoljuk azonban, hogy ennyire borús lenne a helyzet: a pályára nemcsak edzésidőben, bármikor be tudnak jönni a fiatalok (meg is teszik, a legtöbben naponta), az pedig, hogy némelyeken inkább papucsra, mintsem futballcipőre emlékeztető lábbelit látunk, nem azt jelenti, hogy utóbbi nem lenne elérhető: van, aki

„Mindenre fogékonyak és nagyon gyorsan tanulnak” – jellemzi a társaságot edzőjük, Martinka Dániel.

„Nehéz dolog a szegénységről írni. A hely, ahol élünk, gyakorlatilag nyomoroggyed. Egyre több Puerto Ricó-i zsióföldök össze a környé-

A PÁLYÁRA NEMCSAK EDZÉSIDŐBEN JÖHETNEK BE

jegyeket, megnézem a többi is. Kisé gyanús, ha egyikük nem hozza az ellenőrzőjét, ilyenkor megnézem a tanári naplót. Volt, hogy valaki megpróbált sumákolni, de az edzés elején mindenki előtt rákérdeztem: hogy állsz magyarbó? Kibukott az a bizonyos kettes, s hiába volt ott már a pályán, aznap nem focizhatott.”

Sokatmondó, hogy a csapat tagjainak négyes körüli a tanulmányi átlaga, ám Martinka Dániel állítja, egyéni követelményeket támaszt. De tévedés lenne azt gondolni, hogy a sporttal való motiválás kritériumait a Szeretetszolgálat vezetőitől tanulta el. Ő is hasonló módon nevelkedett: tizenévesként Paksom, kollégiumi keretek között rúgta a bőrt, s volt, hogy a bevetetlen ágynál talált egy cetlit: „Legközelebb a jövő héten találkozunk.”

Az ifjú tréner heti kétszer vezet edzést a gyulaji gyerekeknek, s időnként hétvégi tornákon is szerepelnek. Spannolja őket, hogy címeres mezben játszhatnak, ezért is használják ezeket a hétköznapi edzéseken is. Ahogy Martinka Dániel mondja: „Amikor felhúzzák a máltás mezt, mintha teljesen megváltoznának. Büszkék rá, hogy a Máltai SE-ben focizhatnak.”

És ha már a szerelés: az edzés végén zajló játék során a két részre osztott társaság egyik fele felhúzza a piros megkülönböztető trikót, kezdődik is a meccs, de csakhamar 0-5 az eredmény. Ki is szól a korábban említett Ricsi: „El vagynak átkozva

Ferenc, önkéntelenül is rámutatva a program egyik céljára. De az edzéseken való részvételhez itt is van követelmény, az alapszabály így szól: ha verekszel az iskolában, nem jöhetsz a tanodába és fociedzésre. Volt olyan, hogy valaki előbb egy nap, aztán újabb kihágások miatt egy egész hét, végül két hét kényszerpihenőt kapott. „Sírt, hogy ez így nem igazságos, de kívülről végignézte az edzést, és ez használt” – eleveníti fel az esetet beszélgetésünk során Pusoma István. Tarnaszadányban egyébként a máltai Jelenlét program részeként a labdarúgás mellett a zenei oktatást meghonosító Szímfőnia program is zajlik, van olyan tagja a labdarúgó-csapatnak, aki egyúttal gitárórára is jár.

Szembetűnő, hogy az edzésen egy trágár szó sem hangzik el a kamaszdófelderlben lévő sráctoktól. „Ha valaki csínyán beszél, egyből ránk szólnak, és vagy figyelmeztetnek, vagy le kell nyomni tíz fekvőtámaszt, netán megállítják az edzést, és mindenki-nek futnia kell tíz kört” – írja körül a rendszert Csik Krisztofer. Ugyanő árulja el azt is, hogy csatárként szeret játszani, de a meccsen biztos nem futna hátra védekezni, ha itt nem tanították volna meg erre.

Ha már a meccsek: az együttes egy része a helyi csapatban is játszik, de a Máltai SE részvételével rendezett tornák jelentenek prioritást. Pusoma István feleleveníti, hogy amikor először utaztak el egy bajnokságra, s meglátták az otthoninál jóval nagyobb játékerteret, eléggé megijedtek, azt se tudták, hogyan álljanak fel rajta. Tornacipőjük csúszkált a műfüves pályán, de aztán teltek a hónapok, s kezdtek nyerni a mérkőzéseket.

Ennek hatására egyre inkább tisztelték őket az ellenfelek, ami azért is fontos volt, mert eleinte csak a lenézés jutott. Miként az edző fogalmaz: „Meg kellett tanítsuk, hogy ha az ellenfelek cigányoznak, nem kell nekik menni. Inkább rugjátok egy gölt, mondtam, s most már félvállról veszik az ilyen megjegyzéseket.”

Monor: a nagymama lekvárja a pályán

A múlt „bástyájához”, azaz a Máltai SE indulásának helyszínére, Monorára is ellátogattunk, ahol két csapat is pályáerozódik. Kevésell a koradéletű is edzés kezdete előtt a Máltai Tanoda udvarába érve azt látjuk: 7-8-9 éves gyerekek csüngenek az udvari

„Kissé gyanús, ha egyikük nem hozza az ellenőrzőjét, ilyenkor megnézem a tanári naplót.

Kibukott az a bizonyos kettes, s hiába volt ott már a pályán, aznap nem focizhatott.”

két éve indult el. Patrik fia Heves város megye 1-es csapatában fociz, de Tarnaszadányban is gyakran részt vesz az edzéseken. Ezúttal ő foglalkozik a tíz év körüli „kicsik- kel”, míg a „nagyok” előbb labdavezetési feladatokat gyakorolnak, amit cicázás és úgynevezett hármassor-gás követ.

A tűző napon hamar jön a fáradtság, de szerencsére a pihenő is. „Nagyon sokáig voltam fent, nem bírtam elaludni” – halljuk Csik Máté indokát az extra levertségre, de hamar ki- derül: sose hagy ki edzést. Társa, az apró termetű Fernando (azaz Farkas Ferenc Sebastian), aki a gyakorlást követő játék során külsővel rúgott tetszetős gölt, ugyancsak minden nap az edzéseket várja.

„Mi nem az utcán csavargunk, mint a többi gyerek” – állapítja meg Botos

AZ EDZÉS MINDENHOL FELTÉTELEKHEZ KÖTÖTT

nek van mit, mert a telepről érkező srákok között akad olyan, akinek hiányzik a fűző a lábbelijéről.) De az is sokatmondó, hogy az edzés végén zajló kispályás meccsen az egyik fiú cipelését szabja ki büntetésül. Am hangsúlyt fektet a díjazásra is, a teljesítményért fagyí jár: az edzés után vagy a következő előtt vesz a boltban egy jégkrémot, ami nem nagy költség, de meghatódnak rajta.

Visszatérve a szűk körre, további előny, hogy így személyesen is közelebb lehet kerülni hozzájuk. Egy héttel a tarnaszadányiakkal közös csapata- tás nyári táborban voltak, a kapus, Juhász János Márk, azaz Janó tudta, hogy egyedül lesz az edzésen, még is eljött. Ez pedig, az egyéni technika csiszolásán túl, lehetőséget adott arra is, hogy beszélgessenek, például a fiú jövőképeről. Ami azért is pozitívum, mert Janó igencsak szűkszá-vú, ellentétben az edzésen megjelent másik sráccal, Kolompár Armandóval. A Batman-póloban feszítő fiú kérdésemre, miszerint mi motiválja a Máltai SE-hez való tartózkodásba, ezt feleli: „Profí focista akarok lenni!” De elismeri: ahhoz kitartás kell.

Mi tesszük hozzá: ebben is segíthetnek a rendszeres edzések. S ennek hatására ha profi labdarúgó nem is feltétlenül, céltudatos felnőtt férfi biztosan válhat belőle.

PUSOMA PATRIK, PUSOMA ISTVÁN, KÖZTÜK A CSAPAT

Ahol a fűnyírónak is neve van

Új otthonukba, családi körülmények közé költöztek az első lakók a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gödi Gondviselés Házából. Ezzel ténylegesen is megkezdődött a két-száz fogyatékos ember elhelyezésére szolgáló egykori állami intézmény átalakításának következő szakasza.

Romhányi Tamás

Kovács Bence

A Máltai Szeretetszolgálat 2018 július elsejével vette át az államtól a korábban gödi Topház néven ismert intézményt azzal, hogy méltó körülményeket teremtsen az ott élő embereknek. A karitatív szervezet Pest megyei településeken eddig hét családi házat vásárolt, amelyekben 8-12 férőhelyes otthonokat alakít ki. Az első épületbe július 14-én költöztek át a lakók, új lakhelyüket három nappal később mutatták meg a sajtó képviselőinek.

– Az elmúlt két évben mindent megtettünk annak érdekében, hogy a nagy intézményt olyan állapotba hozzuk, amiben élhetővé válnak a mindennapok – mondta Morva Emília régióvezető. – Sok beruházást, felújítást végeztünk el, bár abban az épületben csodákat nem tudunk tenni. A csoda majd az lesz, ha az az épületgyűttes teljesen átalakul. Egy kormányhatározat indított el minket az úton, aminek a közösségi befogadás elősegítése volt a célja. Az első szakasznak lassan a végére érünk, és nagyon bízunk abban, hogy a kormányzat a továbbiakban is támogatni fog minket, hogy még sok ilyen otthont tudunk majd létrehozni itt, és a környező településeken.

Szilvász Zsuzsanna, a Gondviselés Háza intézményvezetője arra hívta fel a figyelmet: ha odafigyelnek a lakók szükségleteire, sokkal jobban kibontakozhatnak a gondozottak képességei. Családias körülmények között lehetőség nyílik rá, hogy éppen annyi segítséget nyújtsanak nekik, amennyire szükségük van, nem többet, és nem kevesebbet. Míg, ha nagy tömegben látnak el együtt fogyatékkal élőket, előfordulhat, hogy túlgondozzák őket. Giflo Péter programvezető azokról az előnyökről beszélt, amiket nem lehet számokban kifejezni, ami belül történik, az egyes emberekkel, ha elfogadó, befogadó közegben élhetnek. Ilyen például, amikor az egyik lakó elmeséli reggel, hogy milyen szépet álmódott.

A lakók nevében a 48 éves Tibor köszöntötte a sajtó képviselőit, aki kiskorától intézetben nőtt fel, és évtizedeken át a gödi intézményben élt. Előre leírt beszédében a Kivonulás könyvéből is idézett: „Nézd, előttem küldöm angyalomat, hogy őrizzen utaidon, és elvezessen arra a helyre, amelyet kijelöltem” (Kiv 23,20). Miután a vendégek a ház megtekintése után kötetlenül beszélgettek a lakókkal, azt is elárulta, hogy számos háztartási eszköznek adott már nevet, az előző nap kapott új fűnyírót például Tündinek nevezte el.

